

tildelingen af gyllen med slæbeskær har været i vårbyggers 6-8 bladsstadiet, men i flere forsøg har dette først været muligt senere på grund af en regnvejrperiode, hvilket kan have negativ betydning for strategien uden startgødning. Der er ikke forskel på udbyttet, når vårbyggen er sået på 12,5 cm eller 25 cm rækkeafstand. Der er signifikant lavere ukrudtsmængde ved strategierne med 25 cm rækkeafstand, målt i procent dækning af jorden efter fuld gennemskridning. Før høst er der en bedre dækning af efterafgrøderne, når de er etableret ved 25 cm rækkeafstand. I oktober måned er der ikke forskel i dækningen, biomassen eller højden af efterafgrøderne uanset gødningsstrategi eller rækkeafstand. Se tabel 11.

Gennemsnitsudbyttet i forsøgene varierer mellem 25,7 og 63,6 hkg pr. ha, og råproteinindholdet varierer mellem 8,3 og 11,7 procent af tørstof. I et forsøg er der kun tildelt cirka 50 procent af den planlagte mængde ammoniumkvælstof i gylle, da forhåndsanalysen afveg markant fra analysen af den tildelte gylle. Udbyttet og ukrudtsdækning ved de forskellige strategier har i dette forsøg ikke afvejet væsentligt fra de øvrige forsøg.

To af årets forsøg har været præget af et højt ukrudtstryk tidligt på sæsonen, da det på grund af en regnvejrperiode ikke lykkedes at få gennemført ukrudtsbekæmpelse. I et af disse forsøg måtte det opgives at etablere efterafgrøder, da det ville medføre for stor afgrødeskade.

I de forsøg, der er gennemført i årene 2019-2021, er de største udbytter opnået ved strategien med placering af 10 eller 20 kg ammoniumkvælstof pr. ha ved såning i forhold til strategien med tildeling af hele gødningsmængden med slæbeskær i vårbyggers 6-8 bladsstadiet.

I de tre års forsøg er der opnået den mindste ukrudtsdækning efter fuld gennemskridning ved 25 cm rækkeafstand, og der er her også opnået den bedste dækning af efterafgrøderne ved høst. Denne forskel er dog ikke signifikant i oktober måned.

Der er i de tre års forsøg ikke forskel på udbyttet, når vårbyggen er dyrket på 12,5 cm eller 25 cm rækkeafstand, men der er opnået et lidt højere råproteinindhold ved 25 cm rækkeafstand.

Forsøgsserien er afsluttet

Faldende udbytte med stigende rækkeafstand

> LARS EGGLEND OLSEN,

INNOVATIONSCENTER FOR ØKOLOGISK LANDBRUG

Der er gennemført tre forsøg med såning af vårbyg på henholdsvis 6,25 cm, 12,5 cm og 25 cm rækkeafstand. Det største udbytte er opnået ved de mindste rækkeafstande. Der er i årets forsøg ikke forskel på råproteinindholdet i kerne eller i ukrudtsdækning af jorden ved de tre rækkeafstande. Se tabel 12.

Forsøget er sået med en specialbygget såmaskine med ekstra såskær. Der er anvendt samme udsædsmængde pr. ha ved alle rækkeafstande, og forsøgene er gødet som den omgivende vårbygmark. Der er blindharvet og ukrudtsharvet som i den omgivende mark, og der er ikke radrenset. Forsøgene afspejler dermed den rene effekt af en ændret rækkeafstand på udbytte og forekomst af ukrudt. Der er ikke registreret angreb af sygdomme eller skadedyr, som vurderes at have betydning for udbyttet. I et af forsøgene er der små udbytter på under 20 hkg pr. ha, blandt andet på grund af skade fra gæs. I et forsøg er forsøgsparcerne med 12,5 cm rækkeafstand ikke høstet forsøgsræssigt på grund af en fejl ved såning.

I seks vårbyg forsøg gennemført over to år er der høstet det største udbytte ved 6,25 cm og 12,5 cm rækkeafstand i forhold til 25 cm rækkeafstand. Det er ligeledes ved disse to rækkeafstande, at der er registreret den mindste dækning af ukrudt før høst.

Der er således ikke i denne forsøgsserie noget, der underbygger, at vårbyggers ukrudtskonkurrenceevne forbedres væsentligt ved at reducere rækkeafstanden fra 12,5 cm til 6,25 cm. Ligeledes viser forsøgsserien, i lighed med tidligere forsøg, at ved at øge rækkeafstand fra 12,5

I midten er der sået på 12,5 cm rækkeafstand, til venstre 6,25 cm og til højre 25 cm. For at undersøge direkte effekt af rækkeafstand er der udført samme ukrudtsbehandling ved alle tre rækkeafstande.

TABEL 12. Forskellig rækkeafstand i vårbyg, 2021. (P16, P17)

Vårbyg	Ukrudt ¹⁾ , pct. dækning af jord			Udbytte ²⁾ , hkg pr. ha	Råprotein, pct. af TS
	stadium 14-15 ³⁾	ved skridning	før høst		
2021. 3 forsøg⁴⁾					
Halv rækkeafstand (6,25 cm)	14	19	42	33,6 a	9,2
Normal rækkeafstand (12,5 cm)	13	16	42	32,9 ab	9,2
Dobbelt rækkeafstand (25 cm)	14	17	42	30,1 b	9,4
LSD	ns	ns	ns	2,3	ns
2020-2021. 6 forsøg⁴⁾					
Halv rækkeafstand (6,25 cm)	8	8 b	36 b	45,8 a	9,6
Normal rækkeafstand (12,5 cm)	8	9 ab	36 b	45,4 a	9,8
Dobbelt rækkeafstand (25 cm)	10	12 ab	39 a	42,5 b	10,0
LSD	ns	ns	2	1,5	ns

¹⁾ Stadium 14-15: 4.-5. blad udfoldet.

²⁾ Værdier med forskellige bogstaver er signifikant forskellige (p<0,05).

³⁾ For 12,5 cm rækkeafstand er der kun data for 2 forsøg.

⁴⁾ For 12,5 cm rækkeafstand er der kun data for 5 forsøg.

cm til 25 cm, er der behov for radrensning for at kontrollere ukrudtet.

Forsøgsserien er afsluttet.

Havre – sorter og dyrkning

> TOVE MARIEGAARD PEDERSEN,
INNOVATIONSCENTER FOR ØKOLOGISK LANDBRUG

Havresorter

Der er gennemført fire forsøg med tre havresorter Delfin, Scotty, Nemesis og en måleblanding. Alle sorter lig-

ger udbyttømæssigt på niveau med måleblandingen. Se tabel 13.

Der er et stort spænd i udbytterne mellem forsøgene med udbytter i måleblandingen fra 33,9 til 73,1 hkg pr. ha. I forsøget i Sønderjylland har der generelt været lav plantebestand og små udbytter, og alle sorter ligger på samme udbyttensniveau.

Der er signifikant lavere rumvægt i Nemesis, sammenlignet med Delfin og Scotty. I to forsøg er der registreret nedknækning, og sorten Scotty har haft mest nedknækning. Lejesæd er primært observeret i et forsøg, og har været ensartet for alle sorter. Der har været høj ukrudtsdækning i et forsøg, da det ikke var muligt at blindharve i det våde forår, og ukrudtsdækningen har været ens for alle sorter. Se Tabelbilaget, tabel P18.

Der har været meget lidt angreb af meldug og havrebladplet, og der er ikke observeret rust. Også i de konventionelt dyrkede observationsparceller har der været lave angreb af meldug og havrebladplet. Sorten Nemesis er resistent mod havrecystenematoder, Delfin er ikke resistent, og der foreligger ikke oplysninger vedrørende Scotty. Se tabel 13.

Delfin har i fire års forsøg været en sund sort i forhold til bladsygdomme som meldug og havrebladplet og har givet udbytter på niveau med måleblandingen. Se tabel 14.

Afskallet havre

Der er gennemført tre forsøg med tre havresorter ved forskellige gødningsniveauer. Prøver af den høstede vare

TABEL 13. Landsforsøg med økologisk dyrkede havresorter, 2021. (P18)

Havre	Pct. dækning med ¹⁾		Før høst			Rumvægt, kg pr. hl	TNV	Råprotein, pct. af TS	Udbytte og merudb., hkg pr. ha	Fhc. for udbytte	Observationsparceller 2021 ²⁾		Resistens mod havrecystenematoder, jære i og II ³⁾
	meldug	havrebladplet	Strælængde, cm	Lejesæd	Nedknækning						Pct. dækning med		
											meldug	havrebladplet	
2021. Antal forsøg	4	4	4	4	2	4	4	4	4	4	3	7	
Blanding ⁴⁾	0,2	0,1	79	1,8	3,3	53,0 ab	39	11,3	51,4	100	0,5	6	-
Delfin	0,2	0,2	78	1,6	2,4	54,2 a	40	11,2	0,6	101	0	8	Nej
Scotty	0,3	0,3	81	1,7	6,9	53,3 a	37	11,0	-0,4	99	0	7	-
Nemesis	0,2	0,5	78	1,6	0,8	50,9 b	37	11,4	-1,7	97	1,7	6	Ja
LSD						1,7		ns	ns	ns			

¹⁾ Ved skridning.

²⁾ Konventionelt dyrkede.

³⁾ Beskrivende sortliste.

⁴⁾ Delfin, Symphony, Caddy.